

dovolatelčiny, které nejsou způsobilé vyvrátiti správné důvody napadeného rozsudku, poněvadž při právním posouzení nutno vycházeti ze zjištění rozsudkových. Zásady § 914 obč. zák., která platí též na Slovensku, tu nelze použiti, pokud vyšší úrok nebyl písemně smluven.

Bezpodstatnou jest výtku, že odvolací soud se nezabýval nařízením uherského ministerstva č. 4420 z roku 1918, na které žalovaní se odvolávali v odvolání. Nařízení toto, zrušené zákonem ze dne 20. března 1928, č. 58 sb. z. a n., týkalo se předpisů omezujících volné nakládání nemovitostmi v Podkarpatské Rusi, ustanovovalo sice, že pro právní úkon, kterým se zcizuje nemovitost, je nutná písemná forma a totéž že platí i o předběžných ujednáních předcházejících uzavření smlouvy, avšak neustanovuje, že je neplatná ústní úmluva o zúrokování tržové ceny, která dle písemné smlouvy jest splatná v určitý čas a že podle této úmluvy nelze požadovati zákonný úrok podle platných právních předpisů (viz shora uvedenou knihu Dr. Fajnor-Zátarecký). Žalobkyně má proto právní nárok na úroky z nezaplacené kupní ceny tak, jak byly jí odvolacím soudem správně přiznány.

Čís. 13973.

Příslušela-li žalobci pohledávka v době podání žaloby, nezměnilo se pro rozsudek nic na jeho aktivním oprávnění ke sporu tím, že pohledávku za sporu (zpět) postoupil.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1934, Rv II 76/33.)

Žalobce domáhal se na žalované zaplacení peněžité pohledávky jako postupník stavitele S-a. Žalovaná namítla mimo jiné nedostatek žalobcova oprávnění k žalobě, ježto postoupil za sporu zažalovanou pohledávku zpět staviteli S-ovi. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby a uvedl v otázce, o níž tu jde, v důvodech: Pokud se týče námítky nedostatku aktivní legitimace ke sporu na straně žalobcově, má soud za zjištěno, že stavitel S. byl dlužen žalobci za práce tesařské a postoupil mu na úhradu svého dluhu zažalovaný nedoplatek, ale když za sporu přišel žalobce do vyrovnání a pak do konkursu a stavitel S. mezi tím zaplatil svůj dluh žalobci jinak, proplacením směnek velkoobchodu dřevem firmě K-ově, které dlužil žalobce za stavební materiál, žalobce zase postoupil mu zažalovanou postoupenou pohledávku zpět. Nepodařil se tudíž žalované straně důkaz, že šlo o postup nebo zpětný postup na oko. Ostatně žalované jako postoupenému dlužníku nepřisluší právo starati se o právní důvod postupu a není žalující postupník ani povinen podávati postoupenému dlužníku vysvětlení v tom směru (§§ 1392, 1394 obč. zák.). Podle § 234 c. ř. s. nemá zcizení předmětu sporu po zahájení sporu na rozepří vlivu, a proto nelze ve sporu bráti zřetel na to, že žalobce postoupil za sporu zažalovanou pohledávku zase zpět postupiteli, staviteli S-ovi, po doručení žaloby straně žalované (§ 232 c. ř. s.). Bude tedy rozsudek zníti na žalujícího po-

stupníka, ač žalovaná strana mu nesmí platiti vzhledem na oznámený jí zpětný postup (§ 1396 obč. zák.), nýbrž jen postupiteli S-ovi. Případná exekuce bude pak povolena S-ovi, prokáže-li listinou veřejnou nebo notářsky, nebo soudně ověřenou zpětný postup od žalobce na svou osobu (§ 9 ex. ř.), kdežto exekuci povolené žalobci mohl by se žalovaný opřítí žalobou opoziční (§ 35 ex. ř.). **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil mimo jiné z těchto důvodů: Podle § 234 c. ř. s. nemá zcizení pohledávky za sporu vliv na rozepři. Jest přisvědčiti odvolatelce, že tím upraveny byly jen procesuální účinky zcizení. Právě-li zákon, že zcizení nemá vliv na spor, chtěl tím dáti najevo, že procesuální postavení stran a tudíž i oprávnění k dalšímu vedení sporu zůstává nedotčeno. Jen původní žalobce je i nadále aktivně oprávněn, nikoliv i nabyvatel, jenž není oprávněn, bez svolení odpůrce do rozepře vstoupiti. Zcizením pohledávky pozbývá zcizitel sice materiálního práva disposičního se zažalovanou pohledávkou, zůstává však nadále jenom oprávněnou spornou stranou a vede spor dále jako zástupce nabyvatele pohledávky. Žalovaný nemůže popírati procesní oprávnění žalobce a při odsouzení může rozsudkem býti vysloveno jen, že žalovaný je povinen platiti žalobci, nikoliv jeho právnímu nástupci (srov. Neumannův komentář k c. ř. s. 3. vyd., díl III. str. 982). Odvolací soud plně souhlasí s právním názorem prvního soudu, pokud poukazuje na důsledky ustanovení § 234 c. ř. s. pro další vymáhání pohledávky. Vývody odvolání nejsou s to tento právní názor oslabiti, neboť § 9 ex. ř. nevyžaduje, by postup pohledávky byl proveden ve formě tam uvedené, nýbrž jen, aby listinami veřejnými nebo veřejně ověřenými bylo prokázáno, že k postupu došlo (v minulosti). Nebude proto třeba až po rozsudku vyhotoviti postupní listinu v předepsané formě.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Právem byla žalovaná v rozsudku uznána povinnou zaplatiti žalobci. Podle jasného doslovu § 234 c. ř. s. jest pro chod sporného řízení nerozhodným, že žalobce pohledávku *jure cessio* uplatňovanou za sporu postoupil zpět svému postupiteli, když zjištěno, že v době žaloby zažalovaná pohledávka mu byla před žalobou skutečně postoupena a tedy mu příslušela. Jest proto nepotřebné uvažovati, zda žalobce ještě v době vynesení rozsudku byl věřitelem žalované čili nic. Nemá-li zcizení (postup) pohledávky, ve spor uvedený, vlivu na rozepři, nemá jej ani rozsudek, který jest procesní součástí rozepře samé. Postupem se aktivní oprávnění žalobce ani rozsudek nemění (arg. zásada vyslovená v rozh. čís. 10.657, 11.132 a 4292 sb. rozh. nejv. s. a literatura a judikatura při tomto posledním rozhodnutí citovaná). Vždyť za sporu mohou se postupem věřitelé vůbec stále měniti, aniž o tom soudu a odpůrci musí býti něco známo. Nabyvatel by mohl do sporu vstoupiti jako hlavní strana jen se svolením odpůrce, kterému nemusí býti lhostejným, koho bude

míti v rozsudku za svého odpůrce, zejména i s hlediska jeho solventnosti. (Tak Dr. Hora: Československé civilní právo procesní II. díl str. 175 a násl., Neumann ve svém komentáři k civ. ř. s. vydání IV., díl II., z r. 1928 str. 906, Dr. H. Sperl: Lehrbuch der bürgerlichen Rechtspflege I. Band 2. Teil z r. 1928 str. 200, prof. Dr. Tilsch ve spise: Einfluss der Zivilprozessgesetze auf das materielle Recht z r. 1901 str. 301). Že by žaloba měla býti pro nedostatek oprávnění žalobcova zamítnuta, z ustanovení § 234 c. ř. s. vyčísti nelze. Míní-li dovolatelka, že by při neuznání jejích vývodů neměl § 234 c. ř. s. význam, stačí poukázati k tomu, že má svou druhou větou umožniti, aby po případě mohl nabyvatel do sporu vstoupiti. Dovolatelka cituje na odůvodnění svého stanoviska jen rozh. čís. 1617 a 1891 sbírky rozh. nejv. s., z nichž však žádné nedopadá na souzený případ. Zabýváti se otázkou, jak se v souzeném případě bude moci uskutečniti vymáhání pohledávky rozsudkem přiznané postupiteli a za sporu dále postoupené, vymyká se z rámce tohoto sporu, týkajíc se právního poměru osoby třetí (nabyvatele) k stranám sporu.

Čís. 13974.

Ujednal-li majitel domu s třetí osobou před povolením vnucené správy domu, že může zadarmo (bez dalších platů) do jeho smrti užívati bytu v domě, nepozbyla tato smlouva platnosti zavedením vnucené správy. Vnucený správce musí převzít i tuto smlouvu a nemůže třetí osobě vypovědět byt pro neplacení činže.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1934, Rv II 966/34.)

Žalovaný poskytl, než ještě byla na dům povolena vnucená správa, majitelce domu zápůjčku, začez mu tato poskytla doživotní bezplatné užívání bytu v domě. Soudní výpověď, danou vnuceným správcem domu žalovanému pro neplacení činže, procesní soud prvního stáda ponechal v platnosti. Odvolací soud výpověď zrušil. Důvody: Vnucený správce vede správu s vyloučením dlužníka (§§ 99 a 130 ex. ř.), jen on hospodaří, pobírá užitky a jemu přináleží předsevzítí právní jednání a úkony, jichž provedení vnucené správy vyžaduje, a, pokud k výkonu správy to náleží, je povolán podávati žaloby (§ 109 ex. ř.). Smlouvou, procesním soudem zjištěnou, dlužnice přijala od žalovaného až do její smrti náhradu za to, že žalovaný exekutce tuto částku poskytl. Týká se tedy ujednání to hospodaření na spravovaném majetku a užitku z něho. Žalobce jako vnucený správce jest vázán smlouvou dlužnice přes to, že byla sjednána před zavedením vnucené správy, jak z námitek jde na jevo, a jest povinen tuto dohodu dodržeti. Že tomu tak a že ujednání s dlužnicí před zavedením vnucené správy ohledně užitků platí i za vnucené správy, plyne i z § 110 ex. ř., neboť podle ustanovení tohoto paragrafu vnucený správce jest též oprávněn požadovati od třetích osob plnění povinná a zadrželá, patří-li k užitkům spravovaného před-